

Seniorbladet

Organ för Arbetsmiljöseniorerna, Seniorföreningen vid
Arbetsmiljöverket och Arbetslivsinstitutet.

Nr 2, 2024

Redaktör: Arne Stråby

E-post red: arne.straby@telia.com

Kommande aktiviteter

Höstens aktiviteter är under planering.

Preliminärt ser programmet ut så här:

Spritmuseet 15 augusti
Vandring i Vällingby center september v. 37
Konsert 16 oktober
Höstmöte v. 46, troligen 14 november
Spökslottet i december

Inbjudan skickas ut med e-post.
Informationen läggs också i på vår hemsida:
arbetsmiljoseniorerna.se.

Ordföranden har ordet

Det här skrivs i början av sommaren. I Stockholmsområdet har det varit en riktigt fin försommar.

Senaste aktiviteten var en vandring på Söder.

Ett syfte med föreningen är att ha gemensamma aktiviteter. Det är bra uppslutning till dessa och vi får många trevliga förslag på nya aktiviteter.

Vi har svårt att locka nya medlemmar till vår förening. På grund av GDPR får vi inte ut några listor på kommande pensionärer.

Det finns information om oss på AV:s intranät men det är kanske inte så lätt att hitta.

Känner ni till någon som har gått i pension eller är på väg så ge gärna ett tips om oss.

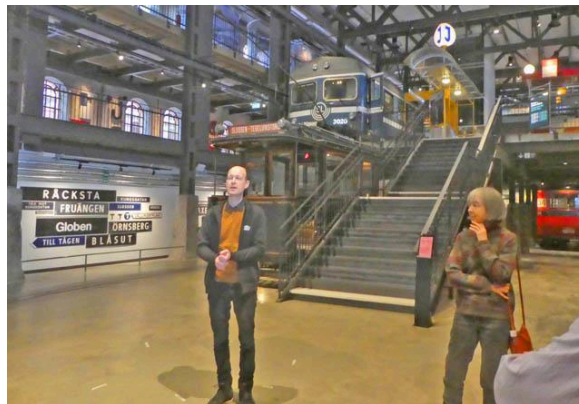
Ha en riktigt bra sommar allihop så hoppas jag att vi ses i höst på någon aktivitet eller höstmöte.

Har ni svårt att komma på möten så finns det nu möjlighet att delta digitalt.

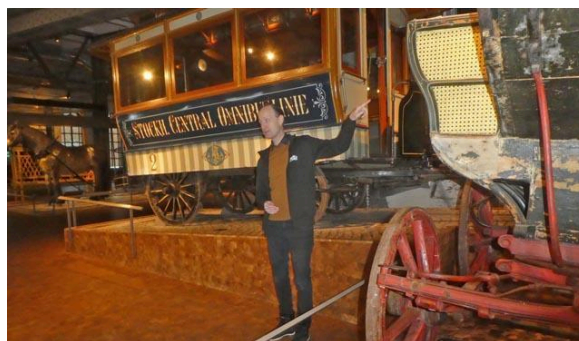
Karin Lagerkvist

Besök på spårvägmuseet

Den 18 januari startade vi det nya året med ett givande besök på Spårvägmuseet. Vi blev 23 intresserade där och fick se och höra mycket om hur SL fungerade förr i tiden - vissa med 70-åriga minnen. Guiden beskrev hur rodderskor på 1600-talet la grunden för det som senare skulle bli "kollektivtrafiken" i Stockholm. Minsann var det inte bättre förr - fripassagerare förekom då också.

Vi fick prova att köra tunnelbanetåg, lära oss att när hästdragen spårvagn kom räckte det med en hästkraft, mot tidigare två.

Efter guidningen smakade maten på OCRA-restaurangen bra.

Gästtoalettens elegans var en uppvärmning inför besöket den 16 april på VVS-museet. Några tog sig hem genom isen till Nybro-plan.

Lars Gerdén

Besök i Grünewaldska villan

Vi var 18 personer som samlades i entrén till villan som har ritats av Ferdinand Boberg. Huset var en sommarbostad men Isaac Grünevald gjorde den till permanentbostad när han flyttade in med sin andra hustru Märta Grundell. Vi välkomnades av vår guide, Johan, 90 år. Johan, hans hustru och en vän köpte huset på 70-talet av den sista ägaren Grünewald.

Vi fick en grundlig genomgång av tidigare ägare, ägarbyten och skandaler. Likadant var det med huset som Johan kände i alla dess vinklar och vrår. Det har inte varit lätt att få ekonomin att gå ihop och det särskilt sedan Johan och hans hustru blivit ensamma ägare.

Det är då viktigt att utnyttja och särskilt den stora ateljén. Den har använts som festlokal och för utställningar eller för event av olika slag. I ett annat rum fanns en kostymateljé, också för att ge en del intäkter till husets ekonomi. Vi lotsades genom olika rum fyllda av konst som Johan och hans hustru samlat på sig genom åren.

När vi kom till köket visade det sig att Johan flyttat in i det mycket rymliga skafferiet för att nattetid undvika trappor och få närmare till toaletten. Är man 90 år får man anpassa sig sa Johan. Och skafferiet som var försett med fönster såg riktigt trevligt ut. Vi vandrade vidare bland trappor och vindlingar och hamnade till sist i tornet allra överst med vidsträckt utsikt över Baggensfjärden. Var det en upphöjd groggveranda? Några äkta Grünewaldmålningar fanns inte att se men i den stora ateljén fanns affischer med Grünewaldmotiv. Vi tackade den pigga 90-åringen för visningen och begav oss till Vår Gärd för lunch och hemfärd. På Vår gård fanns en äkta Grünewaldmålning att beskåda bland all annan fin konst som finns där.

Karin Hedén

Årsmöte 2024

Årets möte hölls i Arbetsmiljöverkets loka-ler i Solna. Vi fick information om verksam-heten av Anna Fågelberg Wik. Anna är nu-mera ställföreträdande generaldirektör. Det var glädjande att höra att det ska anställas fler inspektörer.

Kerstin Waldenström berättade om utvärde-ringen av OSA-föreskriften. Det finns också information om utvärderingen på AV:s hemsida Unika föreskrifter underlättar allt arbetsmiljöarbete, se hemsidan Arbetsmiljö-verket (av.se).

Vi fick också ett uppskattat besök av den nya generaldirektören Lars Lööw.

Vi avtackade Lena Papaioannou som avgår från styrelsen men har kvar sitt operaupp-drag.

Lena Erfors avgår också men eftersom Lena inte var närvarande får vi tacka av henne vid senare tillfälle.

Protokollet från årsmötet finns på hemsidan.

Karin Lagerkvist

Vita hästen på Folkoperan

Vårt ambitiösa teaterombud Lena Papaannou hade ordnat så att vi fick se och höra Ralph Betatzkys odödliga verk "Värdshuset Vita Hästen" på Folkteatern 3 eller 4 april. Det är en vacker historia om hur hovmästaren och kyparen Leopold är kär i ägarinnan fru Josepha och till sist vinner hennes hjärta. Den gamle kejsaren Franz Josef har en liten roll med att se till att det går i lås och man får ett lyckligt slut.

Regissör är Staffan Valdemar Holm, och han har tyvärr varit lite klåfingrig och gjort om en hel del med spel, sånger och balett. Som lite äldre operettvän vill man gärna höra de klassiska sångerna som man har lärt sig att älska. Man saknar också folkdräkter och dekor på scenen.

I huvudrollerna fick vi se Stina Ekblad som Josepha och Jonas Karlsson som Leopold.

Arne Stråby

Besök vid VVS-museet i Bromma

Den 16 april besökte vi VVS-museet, det enda i sitt slag i Sverige. Där visas VVS-branschens utveckling i Sverige. Museet stöds av stora företag som Ahlsells, Bravida och andra.

Vår guide berättade utförligt om VVS-branschens historik, den fackliga delens verksamhet under årens lopp, där stora porträttmålningar av pionjärerna, övervakade oss. I museidelen fanns gamla duschkabiner, toalettstolar, vattenledningar i trä, olika verktyg, svetsutrustning och en hel del annat.

VVS-teknikens utveckling har haft en stor betydelse för folkhälsan. I början var det de välbestämdas område och nu har alla tillgång

till moderna kaklade badrum, med modern utrustning.

Lars Gerdén

Besök i Filmstaden

Vid ett besök vid Filmstaden i Råsunda den 22 maj mötte vi nästan Greta Garbo, Sickan Karlsson, Hasse Ekman och de andra stora filmstjärnorna från förr. Deras närvaro gick nästan att ta på när vi vandrade runt i film-stadens byggnader, där så mycket och stor svensk film har gjorts.

Vi fick en fin introduktion till filmstadens historia av vår kunnige guide Tobias. Det var om hur själva området och dess byggnader såg ut, men även hur arbetet i laboratoriet där lättantändlig nitratfilm, som var mer eller mindre livsfarlig, hanterades.

Vi fick också höra om filmfolk och olika trix för att få fram olika ljud, eller hur skickliga kulisskapare som fick gårdsplanen i film-staden att bli ett fattigkvarter på Söder där Monica (Harriet Andersson i Sommaren med Monica) vantrivdes.

Den store Ingmar Bergmans ande svävade naturligtvis över hela filmstaden, där skulpturen i entrén inspirerats av hans film Sjunde inseglet. Bergmans nuna återfinns där på en av figurerna.

Efter rundvandring intog vi kaffe och kaka i Portvaksstugan, och där vi också fick se olika filmklipp från produktionen i

Film-staden. Lite kuriosa var en liten filmsnutt med Gregory Peck, som tydligen besökte staden, men det blev aldrig någon film med honom därifrån.

Numera spelas inga filmer in i Filmstaden, men fram till år 2000 har drygt 400 filmer kommit till här.

Eva Geijer

Konstvandring på Söder

Tisdagen den 11 juni samlades ett gäng seniorer på Mosebacke torg. Vi hade stämt möte för en upptäcksfärd med konstväg-visaren Marie Andersson. Mosebacke har sitt namn efter Moses Israelsson som var mjöl-nare vid en av kvarnarna på torget.

Systrarna av Nils Sjögren på torget från 1945 var färdigställd flera år tidigare men blev inte accepterad på grund av systrarnas nakenhet. Nästa stopp var Fredinand Bo-bergs vattentorn. Vid Fiskargatan runt hörnet ser vi på gavelhuset en enorm muralmålning av duon Os Gemeos.

I Cornelisparken sitter en lekfull Cornelis Vreeswijk med gitarr. I Glasbrukstjällen står Hantverksstenen av Edvin Öhrström. Den avbildar olika hantverksyrken och verktyg.

Nästa uppehåll är på Katarina kyrkogård med ett stort antal kända personer begravda. Ett konstnärligt utfört minnesmärke är Gösta Ekmans vars gravsten är utformad av hustrun Marie-Louise.

Vandringen går via Björns trädgård till Medborgarplatsen där vi kan se minnes-märket för Anna Lindh. Här höll hon sitt sista politiska tal september 2003.

Vi tackar Marie för en intressant promenad från Katarinaberget till Medborgarplatsen.

Kerstin Wahlberg